Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (osmi senat)

z dne 6. marca 2025*

„Predhodno odločanje – Lastna sredstva Evropske unije – Varstvo finančnih interesov Unije – Uredba (EU) št. 1299/2013 – Posebne določbe za podporo cilju ‚evropsko teritorialno sodelovanje' iz Evropskega sklada za regionalni razvoj – Člen 27 – Zagotovitev povračila neupravičeno izplačanih zneskov od glavnega upravičenca – Izvedbena uredba (EU) št. 447/2014 – Instrument za predpristopno pomoč (IPA II) – Posebna pravila za izvajanje – Člena 40 in 46 – Finančni popravek v primeru nepravilnosti – Odločba o finančnem popravku, naslovljena na upravičenca, ki ni glavni upravičenec – Pravica glavnega upravičenca, da sodeluje v upravnih in sodnih postopkih v zvezi s to odločbo – Člena 41 in 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah"

V zadevi C-620/23,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Administrativen sad Sofia-oblast (upravno sodišče za upravni okraj Sofija, Bolgarija) z odločbo z dne 21. septembra 2023, ki je na Sodišče prispela 6. oktobra 2023, v postopku

„NOV ZHIVOT 1919" NCh

proti

Rakovoditel na Upravlyavashtia organ na programata za transgranichno satrudnichestvo INTERREG-IPP,

SODIŠČE (osmi senat),

v sestavi N. Jääskinen, predsednik devetega senata v funkciji predsednika osmega senata, M. Gavalec (poročevalec) in J. Passer, sodnika,

generalna pravobranilka: T. Ćapeta,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Evropsko komisijo D. Drambozova, C. Ehrbar in J. Hradil, agenti,

* Jezik postopka: bolgarščina.

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalne pravobranilke, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 40 Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 447/2014 z dne 2. maja 2014 o posebnih pravilih za izvajanje Uredbe (EU) št. 231/2014 Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II) (UL 2014, L 132, str. 32) ter členov 41 in 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.

2 Predlog je bil vložen v okviru spora med kulturnim centrom „NOV ZHIVOT 1919“ in Rakovoditel na Upravlyavashtia organ na programata za transgranichno satrudnichestvo INTERREG-IPP (vodja organa upravljanja programa čezmejnega sodelovanja INTERREG IPA, Bolgarija; v nadaljevanju: organ upravljanja) v zvezi z odločbo, s katero je ta organ določil finančni popravek zaradi nepravilnosti, ugotovljene pri izvajanju projekta, ki se financira iz skladov Evropske unije.

Pravni okvir

Pravo Unije

Uredba (EU) št. 1299/2013

3 Člen 27 Uredbe (EU) št. 1299/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o posebnih določbah za podporo cilju „evropsko teritorialno sodelovanje“ iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (UL 2013, L 347, str. 259), naslovljen „Proračunske obveznosti, plačila in izterjave“, določa:

„[…]

2. Organ upravljanja zagotovi, da se od vodilnega ali edinega upravičenca izterja vsak nepravilno izplačani znesek. Upravičenci vrnejo vodilnemu upravičencu vse neupravičeno izplačane zneske.

3. Če vodilnemu upravičencu ne uspe zagotoviti povračila zneskov od drugih upravičencev ali če organu upravljanja ne uspe zagotoviti povračila zneskov od vodilnega ali edinega upravičenca, država članica ali tretja država, na ozemlju katere ima zadevni upravičenec sedež ali je v primeru [evropskega združenja za teritorialno sodelovanje] registriran, vrne organu upravljanja vsak znesek, ki je bil neupravičeno izplačan temu upravičencu. Organ upravljanja je odgovoren za povračilo zadevnih zneskov splošnemu proračunu Unije v skladu s porazdelitvijo odgovornosti med sodelujoče države članice, kot je določeno v programu sodelovanja.“

Uredba (EU) št. 1303/2013

4 V uvodni izjavi 65 Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (UL 2013, L 347, str. 320, in popravki UL 2016, L 200, str. 140, UL 2016, L 342, str. 106, UL 2018, L 194, str. 162) je navedeno:

„Države članice bi morale sprejeti ustrezne ukrepe za zagotovitev ustrezne vzpostavitve svojih sistemov upravljanja in nadzora, da se zagotovi zakonita in redna uporaba [evropskih strukturnih in investicijskih skladov (ESI)]. […]“

5 Člen 2, točka 36, te uredbe določa:

„V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

[…]

36. ‚nepravilnost‘ pomeni vsako kršitev prava Unije ali nacionalnega prava v zvezi z njegovo uporabo, ki je posledica delovanja ali opustitve s strani gospodarskega subjekta, vključenega v izvajanje skladov ESI, ki zaradi neupravičene postavke izdatkov škoduje ali bi škodovalo proračunu Unije.“

6 Člen 143 navedene uredbe, naslovljen „Finančni popravki držav članic“, določa:

„1. Države članice so najprej odgovorne za preiskovanje nepravilnosti ter izvajanje potrebnih finančnih popravkov in izterjav. V primeru sistemskih nepravilnosti država članica razširi svojo preiskavo na vse morebitno prizadete operacije.

2. Države članice izvedejo potrebne finančne popravke v povezavi s posameznimi ali sistemskimi nepravilnostmi, ki so odkrite pri operacijah ali operativnih programih. Finančni popravki zajemajo preklic celote ali dela javnega prispevka za operacijo ali operativni program. Države članice upoštevajo značilnosti in resnost nepravilnosti ter finančno izgubo sklada ali [Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo (ESPR)) in popravek izvedejo sorazmerno. Finančni popravki se evidentirajo v računovodskih izkazih za obračunsko leto, v katerem se odloči o preklicu.

[…]“

Izvedbena uredba št. 447/2014

7 Člen 6 Izvedbene uredbe št. 447/2014, naslovljen „Sklepi in sporazumi o financiranju“, določa:

„[…]

3. V sporazumih o financiranju so med drugim navedeni pogoji glede upravljanja pomoči [iz instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II)], vključno z veljavnimi načini izvajanja, intenzivnostjo pomoči, roki za izvajanje ter pravili glede upravičenosti odhodkov. […]

4. Sporazume o financiranju za programe čezmejnega sodelovanja iz poglavja II naslova VI lahko podpiše tudi država članica, ki gosti organ upravljanja zadevnega programa. […]“

8 Naslov VI „Čezmejno sodelovanje“ te izvedbene uredbe vsebuje poglavje II, naslovljeno „Čezmejno sodelovanje med državami članicami in upravičenkami do IPA II“, v katerega spada člen 33 te izvedbene uredbe, ki določa:

„1. Za zadevno državo članico, ki v skladu s tem poglavjem sodeluje pri programu čezmejnega sodelovanja, in sicer zlasti za državo članico, v kateri se nahaja organ upravljanja, se, kot je določeno v tem poglavju, uporabljajo pravila, ki se uporabljajo za doseganje cilja evropskega teritorialnega sodelovanja, iz Uredbe [št. 1303/2013] in Uredbe [št. 1299/2013]. Kadar se ta pravila nanašajo na [ESI] sklade, kot je določeno v členu 1 Uredbe [št. 1303/2013], se za namene tega poglavja šteje, da je vključena tudi pomoč IPA II.

2. Za upravičenko do IPA II, ki v skladu s tem poglavjem sodeluje pri programu čezmejnega sodelovanja, se uporabljajo pravila, ki veljajo za evropsko teritorialno sodelovanje, kot je določeno v tem poglavju, in sicer brez poseganja v utemeljena odstopanja, določena v zadevnem sporazumu o financiranju.“

9 Člen 40 iste izvedbene uredbe, naslovljen „Upravičenci“, določa:

„1. Če ima operacija v okviru čezmejnega programa sodelovanja dva ali več upravičencev, ti enega od njih imenujejo za glavnega upravičenca.

2. Glavni upravičenec izvaja naslednje naloge:

(a) z drugimi upravičenci sklene sporazum, ki vsebuje določbe, s katerimi se med drugim jamči dobro finančno poslovodenje sredstev, dodeljenih operaciji, vključno z ureditvami za izterjavo neupravičeno izplačanih zneskov;

(b) prevzame odgovornost za zagotovitev izvedbe celotne operacije;

(c) zagotovi, da so odhodki, ki so jih prikazali ostali upravičenci, nastali pri izvajanju operacije, da ustrezajo dejavnostim, o katerih so se dogovorili vsi upravičenci, in da so v skladu z dokumentom, ki ga je predložil organ upravljanja, kot je določeno v odstavku 6;

(d) zagotovi, da so odhodke, ki so jih prikazali drugi upravičenci, preverili kontrolorji, kadar tega preverjanja ne izvaja organ upravljanja v skladu s členom 23(1) Uredbe [št. 1299/2013].

3. Če v sporazumih iz točke (a) odstavka 2 ni določeno drugače, glavni upravičenec zagotovi, da drugi upravičenci čim prej in v celoti prejmejo celotni znesek javne podpore. Noben znesek se ne odšteje ali zadrži niti se ne obračuna nobena posebna ali druga dajatev z enakovrednim učinkom, zaradi katere bi se znižali navedeni zneski za druge upravičence.

4. Glavni ali edini upravičenec se nahaja v sodelujoči državi.

5. Brez poseganja v člen 39(2) te uredbe se lahko evropsko združenje za teritorialno sodelovanje, ki je bilo ustanovljeno v skladu z Uredbo (ES) št. 1082/2006 Evropskega parlamenta in Sveta [z dne 5. julija 2006 o ustanovitvi evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS) (UL 2006, L 210, str. 19)] ali druga pravna oseba, ustanovljena v skladu z zakonodajo ene od sodelujočih

držav, prijavi kot edini upravičenec za operacijo, in sicer pod pogojem, da ga ustanovijo javni organi in telesa iz vsaj dveh sodelujočih držav.

6. Organ upravljanja glavnemu ali edinemu upravičencu za vsako operacijo predloži dokument, v katerem so določeni pogoji za podporo operacije, vključno s posebnimi zahtevami za izdelke ali storitve, ki jih je treba izvesti v okviru operacije, finančnim načrtom in rokom za izvedbo.“

10 Člen 46 Izvedbene uredbe št. 447/2014, naslovljen „Finančno upravljanje, sprostitev obveznosti, pregled in sprejetje računov, zaključek in finančni popravki“, v odstavku 6 določa:

„Za finančne popravke in izterjave se uporabljajo členi 85, 122(2) in 143 do 147 Uredbe [št. 1303/2013]. Uporablja se tudi člen 27(2) in (3) Uredbe [št. 1299/2013].“

Uredba (EU, Euratom) 2018/1046

11 Člen 61 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL 2018, L 193, str. 1), naslovljen „Nasprotje interesov“, je določal:

„1. Finančni udeleženci v smislu poglavja 4 tega naslova in druge osebe, vključno z nacionalnimi organi na vseh ravneh, ki sodelujejo pri izvrševanju proračuna v okviru neposrednega, posrednega in deljenega upravljanja, vključno s pripravljalnimi akti v zvezi s tem, ter reviziji ali kontroli, se vzdržijo vsakršnega dejanja, ki bi lahko povzročilo nasprotje njihovih interesov z interesi Unije. Sprejmejo tudi ustrezne ukrepe, da preprečijo pojav nasprotja interesov pri nalogah v njihovi odgovornosti in odpravijo situacije, ki bi se lahko objektivno dojemale kot nasprotje interesov.

2. Kadar obstaja tveganje za nasprotje interesov, ki zadeva uslužbenca nacionalnega organa, zadevna oseba zadevo predloži svojemu nadrejenemu. Kadar obstaja to tveganje v zvezi z zaposlenimi, za katere veljajo kadrovski predpisi, zadevna oseba zadevo predloži pristojnemu odredbodajalcu na podlagi prenosa pooblastil. Zadevni nadrejeni ali odredbodajalec na podlagi prenosa pooblastil pisno potrdi, ali obstaja nasprotje interesov. Kadar se ugotovi obstoj nasprotja interesov, organ za imenovanja ali zadevni nacionalni organ zagotovi, da zadevni uradnik preneha z vsemi dejavnosti v zvezi z zadevo. Pristojni odredbodajalec na podlagi prenosa pooblastil ali ustrezni nacionalni organ zagotovi, da se kakršni koli nadaljnji ustrezni ukrepi sprejmejo v skladu z veljavnim pravom.

3. Za namene odstavka 1 nasprotje interesov obstaja, kadar je ogroženo nepristransko in objektivno izvajanje nalog finančnega udeleženca ali druge osebe iz odstavka 1 zaradi družinskih, čustvenih, političnih ali narodnostnih razlogov, gospodarskega interesa ali kakršnega koli drugega neposrednega ali posrednega osebnega interesa.“

Bolgarsko pravo

12 Člen 70 Zakon za upravlenie na sredstvata ot evropeyskite fondove pri spodeleno upravlenie (zakon o upravljanju sredstev iz evropskih skladov v okviru deljenega upravljanja, DV št. 101 z dne 22. decembra 2015), v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari, v odstavku 1 določa:

„Finančna podpora iz sredstev evropskih skladov v okviru deljenega upravljanja se lahko s finančnim popravkom v celoti ali delno prekliče iz naslednjih razlogov:

1. kadar v zvezi z upravičencem obstaja nasprotje interesov v smislu člena 61 Uredbe [2018/1046];

[…]“

13 Člen 73(1) tega zakona določa:

„O razlogu in višini finančnega popravka z obrazloženo odločbo odloči vodja organa upravljanja, ki je odobril projekt.“

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

14 Organ upravljanja in Opština Babušnica (občina Babušnica, Srbija), ki je bila imenovana za glavnega partnerja, sta 4. novembra 2020 sklenila pogodbo o dodelitvi nepovratnih sredstev. Predmet te pogodbe so bila nepovratna sredstva, ki jih je organ upravljanja dodelil za izvedbo projekta „čezmejna kulturna mreža za skupno prihodnost“, ki se je v okviru IPA II financiral iz programa čezmejnega sodelovanja INTERREG IPA Bolgarija-Srbija 2014–2020.

15 Občina Babušnica je kot glavni partner in v skladu s členom 1 navedene pogodbe prejela zadevna sredstva in prevzela odgovornost za izvedbo tega projekta. V tem okviru je bila organu upravljanja odgovorna za vse storjene nepravilnosti, vključno s tistimi, ki so jih storili partnerji, in za povračilo vseh zneskov, ki se v primeru nepravilnosti dolgujejo temu organu.

16 Kulturni center NOV ZHIVOT 1919 je bil partner pri navedenem projektu.

17 Kulturni center NOV ZHIVOT 1919 je 27. aprila 2021 s ponudnikom storitev „Tsentar za profesionalno obuchenie i orientirane“ EOOD v okviru izvajanja istega projekta sklenil pogodbo o opravljanju storitev.

18 Organ upravljanja je po tem, ko je bil obveščen o sumu obstoja nepravilnosti, ugotovil obstoj nasprotja interesov v smislu člena 61 Uredbe 2018/1046 med osebo, ki jo je kulturni center NOV ZHIVOT 1919 imenoval za koordinatorja zadevnega projekta, in osebo, povezano s tem ponudnikom storitev.

19 Ker je organ upravljanja to nasprotje interesov opredelil kot „nepravilnost“ v smislu člena 2, točka 36, Uredbe št. 1303/2013, je vodja tega organa z odločbo z dne 20. aprila 2023 (v nadaljevanju: odločba o finančnem popravku z dne 20. aprila 2023) v zvezi s kulturnim centrom NOV ZHIVOT 1919 sprejel finančni popravek v višini 100 % upravičenih izdatkov, ki se na podlagi pogodbe o opravljanju storitev, omenjene v točki 17 te sodbe, financirajo iz skladov ESI.

20 Kulturni center NOV ZHIVOT 1919 je zoper to odločbo vložil tožbo pri Administrativen sad Sofia-oblast (upravno sodišče za upravni okraj Sofija, Bolgarija), ki je predložitveno sodišče, pri čemer je prerekal obstoj navedenega nasprotja interesov.

21 To sodišče navaja, da je v skladu z nacionalno sodno prakso zadevni organ upravljanja pristojen za ugotavljanje nepravilnosti, ki so jo storili upravičenci s sedežem na ozemlju Republike Bolgarije, in zato tudi za sprejetje odločitve o finančnem popravku, kot je bilo to storjeno v obravnavanem primeru. Ta pristojnost naj bi zajemala tako primere nepravilnosti, ki jih storita glavni upravičenec ali glavni partner, kot tudi primere nepravilnosti, ki jih stori upravičenec ali partner, ki ni glavni upravičenec oziroma glavni partner. Vendar je ta pristojnost ozemeljsko omejena, saj se zahteva, da ima storilec nepravilnosti sedež na ozemlju Republike Bolgarije.

22 V zvezi s tem navedeno sodišče navaja, da v sporu, o katerem odloča, glavni partner, na katerega odločba o finančnem popravku z dne 20. aprila 2023 ni bila naslovljena, ni sodeloval niti v upravnem postopku, v katerem je bil določen ta finančni popravek, niti v sodnem postopku za odpravo tega popravka, ker ima sedež na ozemlju Republike Srbije.

23 Ker pa je ta glavni partner prevzel odgovornost za izvedbo celotnega zadevnega projekta, vključno z nepravilnostmi, ki so jih storili partnerji pogodbe o dodelitvi nepovratnih sredstev, omenjene v točki 14 te sodbe, naj bi se odločba o finančnem popravku z dne 20. aprila 2023 nanj neposredno nanašala. Za rešitev tega spora naj bi bilo torej treba ugotoviti, ali bi moral biti naslovnik te odločbe navedeni glavni partner, in, če je to tako, ali bi mu morala biti zagotovljena pravica do sodelovanja v upravnem postopku, v katerem je bila sprejeta omenjena odločba, in v sodnem postopku za njeno odpravo.

24 V teh okoliščinah je Administrativen sad Sofia-grad (upravno sodišče za upravni okraj Sofija) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali člen 40 Izvedbene uredbe [št. 447/2014] v primerih čezmejnega sodelovanja med državo članico in upravičencem do instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II) za obdobje 2014–2020 ne nasprotuje naložitvi finančnega popravka gospodarskemu subjektu, ki naj bi storil kršitev v obliki nepravilnosti, ki pa ni glavni upravičenec in zato ni stranka, ki je prevzela odgovornost za izvedbo celotnega projekta?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, ali člena 41 in 47 [Listine o temeljnih pravicah] v takih primerih čezmejnega sodelovanja zagotavljata pravico glavnega upravičenca do udeležbe v postopku za naložitev finančnega popravka in sodnem postopku za izpodbijanje tega upravnega akta, ne glede na njegovo lokacijo v primerjavi z organom, ki je na podlagi ustreznega programa čezmejnega sodelovanja odgovoren za izvedbo finančnega popravka, in ali so v skladu z navedenima členoma dopustne omejitve teh možnosti udeležbe v postopkih, kot so določene v sodni praksi nacionalnih sodišč v postopku v glavni stvari?“

Vprašanji za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

25 Najprej je treba poudariti, da se je predložitveno sodišče v prvem vprašanju izrecno sklicevalo na člen 40 Izvedbene uredbe št. 447/2014. Ta člen je v poglavju II, ki je naslovljen „Čezmejno sodelovanje med državami članicami in upravičenkami do IPA II“ in ki spada pod Naslov VI te

izvedbene uredbe, ki pa je naslovljen „Čezmejno sodelovanje“. To poglavje vsebuje člen 46 navedene izvedbene uredbe, naslovljen „Finančno upravljanje, sprostitev obveznosti, pregled in sprejetje računov, zaključek in finančni popravki“, ki v odstavku 6, drugi stavek, med drugim določa, da se uporablja tudi člen 27(2) Uredbe št. 1299/2013.

26 Tako je treba šteti, da predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 40 in člen 46(6) Izvedbene uredbe št. 447/2014 v povezavi s členom 27(2) Uredbe št. 1299/2013 razlagati tako, da nasprotujeta temu, da organ upravljanja s sedežem v eni od držav članic, ki v okviru IPA II sodeluje v programu čezmejnega sodelovanja, odločbo o finančnem popravku naslovi le na gospodarski subjekt, ki je storil nepravilnost v smislu člena 2, točka 36, Uredbe št. 1303/2013, čeprav je bil v okviru tega programa določen glavni upravičenec, ki je odgovoren za izvedbo celotnega zadevnega projekta, vključno z vračilom vseh neupravičeno izplačanih zneskov, ki pa nima sedeža v tej državi članici.

27 Najprej je treba opozoriti, da je v skladu s členom 2, točka 36, Uredbe št. 1303/2013 nepravilnost v smislu te določbe vsaka kršitev prava Unije ali nacionalnega prava v zvezi z njegovo uporabo, ki je posledica delovanja ali opustitve s strani gospodarskega subjekta, vključenega v izvajanje skladov ESI, ki zaradi neupravičene postavke odhodkov škoduje ali bi škodovalo proračunu Unije.

28 Poleg tega člen 143(1) te uredbe, ki se uporablja na podlagi člena 46(6), prvi stavek, Izvedbene uredbe št. 447/2014, med drugim določa, da so države članice najprej odgovorne za preiskovanje nepravilnosti ter izvajanje potrebnih finančnih popravkov in izterjav. Za to, kot je določeno v odstavku 2 tega člena 143, države članice izvedejo potrebne finančne popravke v povezavi s posameznimi ali sistemskimi nepravilnostmi, ki so odkrite pri operacijah ali operativnih programih.

29 Nobena določba Uredbe št. 1303/2013 pa ne določa pravil, ki bi opredeljevala naslovnike akta o finančnem popravku.

30 V zvezi s tem je treba opozoriti, da obveznost vračila koristi, ki je bila neupravičeno prejeta zaradi nepravilnosti, ne pomeni sankcije, temveč je zgolj posledica ugotovitve, da zahtevani pogoji za pridobitev koristi na podlagi predpisov Unije, niso bili spoštovani, zaradi česar pridobljena korist ni upravičena (sodba z dne 1. oktobra 2020, Elme Messer Metalurgs, C-743/18, EU:C:2020:767, točka 64 in navedena sodna praksa).

31 Iz tega sledi, da vračila koristi, ki je bila neupravičeno prejeta zaradi nepravilnosti v smislu člena 2, točka 36, Uredbe št. 1303/2013, ni treba nujno zahtevati od subjekta, ki je storil tako nepravilnost.

32 Poleg tega člen 40 Izvedbene uredbe št. 447/2014, naslovljen „Upravičenci“, v odstavku 1 določa, da če ima operacija v okviru čezmejnega programa sodelovanja dva ali več upravičencev, ti enega od njih imenujejo za glavnega upravičenca. Ta potem na podlagi tega člena 40(2)(b) prevzame odgovornost za zagotovitev izvedbe celotne operacije. Poleg tega, kot je določeno v tem členu 40(2), zagotovi, da so odhodki, ki so jih prikazali ostali upravičenci, nastali pri izvajanju operacije, da ustrezajo dejavnostim, o katerih so se dogovorili vsi upravičenci, in da so v skladu z dokumentom, ki ga je predložil organ upravljanja, kot je določeno v tem členu 40(6).

33 V skladu z zadnjenavedeno določbo organ upravljanja glavnemu ali edinemu upravičencu, če izpolnjuje pogoje iz člena 40(5) te izvedbene uredbe, za vsako operacijo predloži dokument, v katerem so določeni pogoji za podporo operacije, vključno s posebnimi zahtevami za izdelke ali storitve, ki jih je treba izvesti v okviru operacije, finančnim načrtom in rokom za izvedbo.

34 Iz tega sledi, da je za razliko od drugih upravičencev do pomoči glavni upravičenec v posebnem razmerju z organom upravljanja, katerega neposredni sogovornik je.

35 To razlago potrjuje člen 27(2) Uredbe št. 1299/2013, ki določa, da organ upravljanja zagotovi, da se od glavnega ali edinega upravičenca izterja vsak nepravilno izplačani znesek in da upravičenci glavnemu upravičencu vrnejo vse neupravičeno izplačane zneske.

36 Če je bil torej v skladu s členom 40 Izvedbene uredbe št. 447/2014 imenovan glavni upravičenec, mora organ upravljanja vse zneske izterjati od njega, in ne od drugega upravičenca.

37 V obravnavanem primeru je iz spisa, s katerim razpolaga Sodišče, razvidno, da je občina Babušnica z organom upravljanja sklenila pogodbo o dodelitvi nepovratnih sredstev, da je bila imenovana za glavnega partnerja in da je bila kot taka organu upravljanja odgovorna za vse storjene nepravilnosti in za povračilo vseh zneskov, ki se v primeru nepravilnosti dolgujejo temu organu, zadevno nepravilnost pa naj bi storil kulturni center NOV ZHIVOT 1919, ki je partner pri projektu „čezmejna kulturna mreža za skupno prihodnost“.

38 Glede na finančno odgovornost, ki jo ima v skladu s členom 27(2) Uredbe št. 1299/2013 glavni upravičenec in ki zajema vračilo vseh neupravičeno izplačanih zneskov, ter glede na status takega upravičenca kot neposrednega sogovornika zadevnega organa upravljanja, je treba ugotoviti, da mora biti odločba o finančnem popravku naslovljena na glavnega upravičenca, če neposredno vpliva na njegove interese.

39 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da okoliščina, ki jo navaja predložitveno sodišče, da organ upravljanja ni pristojen za naložitev finančnega popravka zadevnemu glavnemu upravičencu, to je občini Babušnica, ne more spremeniti te obveznosti.

40 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 40 in člen 46(6) Izvedbene uredbe št. 447/2014 v povezavi s členom 27(2) Uredbe št. 1299/2013 razlagati tako, da nasprotujeta temu, da organ upravljanja s sedežem v eni od držav članic, ki v okviru IPA II sodeluje v programu čezmejnega sodelovanja, odločbo o finančnem popravku naslovi le na gospodarski subjekt, ki je storil nepravilnost v smislu člena 2, točka 36, Uredbe 1303/2013, čeprav je bil v okviru tega programa določen glavni upravičenec, ki je odgovoren za izvedbo celotnega zadevnega projekta, vključno z vračilom vseh neupravičeno izplačanih zneskov, ki pa nima sedeža v tej državi članici.

Drugo vprašanje

41 Glede na odgovor na prvo vprašanje na drugo vprašanje ni treba odgovoriti.

Stroški

42 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (osmi senat) razsodilo:

Člen 40 in člen 46(6) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 447/2014 z dne 2. maja 2014 o posebnih pravilih za izvajanje Uredbe (EU) št. 231/2014 Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II) v povezavi s členom 27(2) Uredbe (EU) št. 1299/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o posebnih določbah za podporo cilju „evropsko teritorialno sodelovanje“ iz Evropskega sklada za regionalni razvoj

je treba razlagati tako, da

nasprotujeta temu, da organ upravljanja s sedežem v eni od držav članic, ki v okviru instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II) sodeluje v programu čezmejnega sodelovanja, odločbo o finančnem popravku naslovi le na gospodarski subjekt, ki je storil nepravilnost v smislu člena 2, točka 36, Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006, čeprav je bil v okviru tega programa določen glavni upravičenec, ki je odgovoren za izvedbo celotnega zadevnega projekta, vključno z vračilom vseh neupravičeno izplačanih zneskov, ki pa nima sedeža v tej državi članici.

Podpisi